

Ingediend via www.internetconsultatie.nl

Ministerie van Justitie en Veiligheid

t.a.v. de heer mr. dr. F.B. J. Grapperhaus

Den Haag, 3 maart 2020

dossiernummer: [REDACTED]

uw kenmerk: n.v.t.

telefoonnummer: [REDACTED]

e-mail: [REDACTED]

Betreft: wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter verlenging van de Wet Biometrie vreemdelingenketen

Geachte minister,

Op 21 januari 2020 is de internetconsultatie 'wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter verlenging van de Wet Biometrie vreemdelingenketen' gepubliceerd. De NOvA heeft zijn adviescommissie vreemdelingenrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

[REDACTED]
algemeen secretaris

Bezoekadres
Neuhuyskade 94
2596 XM Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

bijlage: advies van de adviescommissie vreemdelingenrecht

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

ADVIES

Van:	adviescommissie vreemdelingenrecht
Datum:	3 maart 2020
Betreft:	wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter verlenging van de Wet biometrie vreemdelingenketen

SAMENVATTING

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid stelt voor de nationale kop op het Europese beleid inzake de verwerking van biometrische gegevens in de vreemdelingenketen langer te doen voortduren dan de wetgever in 2013 had bepaald. De NOvA constateert dat de doelen van de wet niet zijn bereikt en dat onvoldoende is gebleken van een social pressing need om de inbreuken op de privacy te maken die de wet met zich meebrengt. Er is onvoldoende aanleiding om te menen dat er een probleem is dat moet worden opgelost en anders onvoldoende aanleiding om te denken dat het wetgevingsproduct de oplossing is. Dit geldt a fortiori omdat er al Europeesrechtelijke wetgeving bestaat waarop kan worden teruggevallen. De NOvA is van mening dat de horizonbepaling die de wetgever in 2013 op goede gronden heeft bepaald, thans het beoogde gevolg moet krijgen. Artikel 115 Vw2000 dient te worden gehandhaafd. Het wetsvoorstel zoals deze voorligt leidt tot schending van artikel 8 EVRM.

ADVIES TEN BEHOEVE VAN CONSULTATIE

Consultatie Verlenging Wet Biometrie vreemdelingenketen

In consultatie is gebracht het wetsvoorstel tot verlenging van de Wet Biometrie vreemdelingenketen (hierna: WBvk).

De verwerking van biometrie in de vreemdelingenketen was door de wetgever slechts voor een beperkte tijd mogelijk gemaakt en daaraan waren voorwaarden verbonden. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (hierna: de staatssecretaris) wil nu, zonder dat deze voorwaarden zijn vervuld, de bevoegdheden die zij kan inzetten behouden. Ook de bewaartermijn van biometrische gegevens van vreemdelingen wordt uiteindelijk verlengd. De staatssecretaris verzoekt daartoe artikel 115 Vreemdelingenwet 2000 te schrappen, waarin de wetgever de waarborgen voor de regeling had neergelegd.

Voorstel

Het wetsvoorstel houdt in het laten vervallen van artikel 115 Vw2000, waarin is bepaald:

1. *De bevoegdheid van Onze Minister om op grond van artikel 106a een gezichtsopname en vingerafdrukken van een vreemdeling af te nemen en te verwerken, vervalt zeven jaar na de inwerkingtreding van de wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met de uitbreiding van biometrische kenmerken in de vreemdelingenketen in verband met het verbeteren van de identiteitsvaststelling van de vreemdeling (Stb. 2014, 2).*
2. *De in de vreemdelingenadministratie opgenomen gegevens, bedoeld in artikel 107, eerste lid, onderdeel a, worden zeven jaar na de inwerkingtreding van de in het eerste lid bedoelde wet van 11 december 2013 vernietigd.*
3. *Onze Minister bevordert dat uiterlijk drie maanden na het tijdstip, bedoeld in het eerste en het tweede lid, een voorstel van wet bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt ingediend, waarbij de wijzigingen die in deze wet zijn aangebracht door artikel I, onderdelen A, D en E, van de in het eerste lid bedoelde wet van 11 december 2013, ongedaan worden gemaakt.*

Advies

De NOvA zet vraagtekens bij onder andere de noodzaak en de proportionaliteit van onderhavig wetsvoorstel en zal deze hierna uiteenzetten.

Vastgesteld wordt dat biometrische gegevens gevoelige persoonsgegevens zijn, waarvan het gebruik en de verwerking aan regels moeten worden gebonden. Die gegevens worden als zodanig beschermd door artikel 8 EVRM en artikel 8 van het Handvest van de Grondrechten van de EU. Hun rol bij de identificatie van personen is in de rechtspraak van het EHRM en in zijn navolging het Hof van Justitie van de EU (hierna: HvJEU) reeds erkend.

Elke verwerking van persoonsgegevens door een derde kan een aantasting van het recht op bescherming van persoonsgegevens opleveren.¹ De uitzonderingen op de bescherming van persoonsgegevens en de beperkingen daarvan moeten binnen de grenzen van het strikt noodzakelijke blijven.² Daarvan is geen sprake meer bij een “*blanket and indiscriminate nature of the powers of retention*”, oftewel: als er geen individuele beoordeling van de noodzaak meer

¹ HvJEU 17 oktober 2013, Schwarz (C-291/12, EU:C:2013:670), r.o. 25.

² HvJEU 21 december 2016, Tele2 Sverige en Watson e.a. (C-203/15 en C-698/15, EU:C:2016:970) r.o. 96.

plaatsvindt, maar ongeacht de achtergronden van de desbetreffende persoon de biometrische gegevens voor een vrijwel ongelimiteerde duur kunnen worden opgeslagen.³

Tegen deze achtergrond zal dus moeten worden onderzocht of de regeling waarvan de regering de verlenging wenst noodzakelijk en evenredig is. Daartoe zal moeten worden nagegaan of de afname en de opslag van de betrokken gegevens noodzakelijk zijn om het beoogde doel te bereiken. Daarnaast zullen de aard van die gegevens, de hoeveelheid ervan en de bewaartermijn moeten worden onderzocht, alsmede de voorwaarden waaronder de gegevens uit het bestand kunnen worden geraadpleegd.

Dit is reeds onderkend bij de aanvang van de regeling. De wetgever heeft daarom bepaald dat gedurende de vijf jaren dat de regeling in werking zou zijn het bewijs van de noodzakelijkheid en de proportionaliteit zou moeten worden geleverd. In de nadere memorie van antwoord bij de behandeling van het oorspronkelijk wetsvoorstel in 2013 in de Eerste Kamer heeft de voormalig staatssecretaris aangegeven:

“Precieze gegevens over de omvang van fraude met documenten zijn niet voorhanden. Wel is bekend dat er fraude plaatsvindt. Het onderhavige wetsvoorstel is een middel om beter inzicht te krijgen in de aard en de omvang van fraude met documenten en identiteiten.”⁴

Inmiddels is vast komen te staan dat de regering dit bewijs niet heeft kunnen leveren en de wet niet heeft voldaan aan de verwachtingen. Er is dan ook geen reden de regeling te verlengen. Op 2 maart 2017 worden in het eindrapport van de verplichte Evaluatie van de WBvk immers de volgende conclusies getrokken:

“Met betrekking tot het tegengaan van onregelmatigheden ten aanzien van identiteit moeten we constateren dat er nauwelijks iets is veranderd ten opzichte van de situatie voor de inwerkingtreding van de wet. Nog steeds is er bij de meeste ketenpartners geen sprake van gestructureerde en complete registratie van vermoede of ontdekte onregelmatigheden. Van een uniforme registratie van dergelijke situaties in de keten als geheel is dus ook geen sprake. De omvang van dit probleem blijft dus moeilijk, zo niet onmogelijk in te schatten, noch is er een uitspraak te doen over de ontwikkelingen op dit gebied. Daarmee is in elk geval de verwachting dat met de invoering van de wet een beter beeld van de omvang van de problematiek kon worden verkregen niet waargemaakt.”

en:

“Ook de verschillende ketenpartners kunnen over de (af- of toenemende) omvang van onregelmatigheden na inwerkingtreding van de wet geen duidelijk onderbouwde inschatting geven. Het is op basis van de verkregen data onduidelijk welk effect deze wet heeft gehad

³ Zie de nog immer als hoeksteen van de jurisprudentie beschouwde Marper-case: EHRM 4 december 2008 Marper c.s. vs VK, appl. no 30562/04 uitspraak 2008-1581, r.o. 125:

In conclusion, the Court finds that the blanket and indiscriminate nature of the powers of retention of the fingerprints, cellular samples and DNA profiles of persons suspected but not convicted of offences, as applied in the case of the present applicants, fails to strike a fair balance between the competing public and private interests and that the respondent State has overstepped any acceptable margin of appreciation in this regard. Accordingly, the retention at issue constitutes a disproportionate interference with the applicants' right to respect for private life and cannot be regarded as necessary in a democratic society.

⁴ Nadere Memorie van Antwoord d.d. 19 augustus 2013, p. 1.

op het verbeteren van de betrouwbaarheid van identiteitsvaststelling en identiteitsverificatie en de bestrijding van onregelmatigheden, laat staan op de beoogde einddoelen.”⁵

Ook in de vervolgevaluatie van 25 juni 2019 wordt de conclusie getrokken dat de effectiviteit van de wet en de noodzaak van de regeling nog immer niet kwantitatief onderbouwd kunnen worden:

“Met dit onderzoek is voor een tweede keer getracht een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de doelen van de Wbvk zijn behaald. Geconstateerd moet worden dat ook nu geen antwoord op deze hoofdvraag gegeven kan worden.”⁶

Er is slechts de ‘kwalitatieve’ indruk van betrokkenen in de keten dat verwerking van biometrie wel zal leiden tot voorkoming van fraude. Dat is echter nog steeds niet meer dan een aanname. Zoals uit hierna te noemen vergelijkingsmateriaal blijkt, zijn dergelijke aannames niet voldoende om wetgeving op te baseren.

In dezelfde vervolgevaluatie worden bovendien vraagtekens gezet bij de effectiviteit van de verwerking van biometrische gegevens in de vreemdelingenketen. De kwaliteit kan niet gehandhaafd worden en de systemen met de onder de EU-wetgeving vallende systemen zijn onderling niet interoperabel.

In de memorie van toelichting van onderhavig wetsvoorstel verwijst de staatssecretaris naar de uitspraak van het HvJEU d.d. 3 oktober 2019, waarin het HvJEU heeft overwogen dat identiteitsfraude in beginsel kan worden bestreden door biometrische gegevens te verwerken van vreemdelingen die een machtiging voorlopig verblijf (mvv) aanvragen. Dat is evenwel niet genoeg. Met betrekking tot de te bereiken doelen geldt tevens dat een maatregel die inbreuk pleegt op EVRM-rechten *daadwerkelijk* een legitiem doel moet dienen.⁷ De noodzakelijkheid van deze maatregel moet blijken het arrest *Daróczy vs Hongarije in abstracto én in concreto* aangetoond worden.⁸ In dit kader volstaat niet dat de maatregel wenselijk of handig is om een bepaald doel te bereiken.⁹

De NOvA erkent dat het verwerken van biometrie nuttig kan zijn in zaken van ongedocumenteerde asielzoekers, waarvan de identiteit niet vaststaat. Ook kan het een doel dienen ten aanzien van visumaanvragen uit landen waar vaak corruptie voorkomt en waar een afwijzing gevolgd zou kunnen worden door een aanvraag onder een andere naam. Dergelijke zaken zijn echter reeds Europeesrechtelijk geregeld (respectievelijk in EURODAC en VIS). De nationale wetgeving waar onderhavig wetsvoorstel op ziet zorgt er evenwel voor dat burgers uit bijvoorbeeld Canada, Australië, Nieuw Zeeland, de VS, Israël, Japan, Zwitserland voor lange tijd met tien vingerafdrukken in databases worden opgenomen enkel omdat zij gerekend worden tot potentiële fraudeurs. Er is geen rechtvaardiging om hen anders dan Nederlanders te behandelen op het punt van risico voor identiteitsfraude. Het ongerijmde is bovendien dat de identiteit die door de Nederlandse staat wordt gekoppeld aan het V-nummer niet betrouwbaarder is door de afname van vingerafdrukken, omdat bijvoorbeeld een Australiër in zijn eigen land geen vingerafdrukken hoeft af

⁵ RUG/Pro Facto, WODC-onderzoeksrapport Evaluatie van de Wet biometrie vreemdelingenketen (2 maart 2017), p 10-11 (https://www.eerstekamer.nl/overig/20170418/wodc_rapport_evaluatie_van_de_wet/meta)

⁶ RUG, WODC-onderzoeksrapport Vervolgevaluatie van de Wet Biometrie vreemdelingenketen (Groningen 25 juni 2019), p. 2.

⁷ EHRM 22 juni 2004, *Broniowski vs Polen*, appl.no 31443/96.

⁸ EHRM 1 juli 2008, *Daróczy vs Hongarije*, appl. no. 44378/08.

⁹ EHRM 7 december 1976, *Handyside vs VK*, appl. no.5493/72.

te staan ter verkrijging van het paspoort. Er zijn voorts geen aanwijzingen dat er met paspoorten uit voornoemde landen wordt gefraudeerd, zodat het koppelen van méér gegevens aan de houder van het paspoort dan waar de uitgevende instanties van het paspoort zélf over beschikken geen extra zekerheid kan opleveren aangaande de identiteit.

Daarnaast moet er nog op worden gewezen, dat voor een verblijfsvergunning dikwijls niet alleen een paspoort moet worden overgelegd, maar ook een geboorteakte, eventueel een huwelijksakte en mogelijk ook getuigschriften, bankafschriften, diploma's en andere documenten¹⁰, doorgaans van verschillende ouderdom, welke een heel leven kunnen documenteren. Het is in veel gevallen nagenoeg onmogelijk om onder een andere identiteit hetzelfde aan te vragen wat men eerder is ontzegd. Bovendien beschikken de IND en de KMar over een grote hoeveelheid vergelijkingsmateriaal, dat ruim voldoende is om authentiek van vervalst te onderscheiden, zodat identiteitsfraude geenszins iets is waarmee vreemdelingen die om toelating verzoeken of vreemdelingen die reeds toelating hebben verkregen zich met een substantiële kans op succes kunnen inlaten. Met name niet nu de gevallen waarin een dergelijke poging in beginsel nog wél een kans van slagen zou hebben gehad, al zijn gestopt door Europeesrechtelijke wetgeving. De nationale wet dient derhalve geen zinnig doel en biedt geen antwoord op een *social pressing need*.

Er lijkt een parallel te ontstaan met de invoering van vingerafdrukken in Nederlandse paspoorten en ID-kaarten in het eerste anderhalve decennium van deze eeuw. In eerste instantie is toen aangegeven dat, ondanks het ontbreken van kwantitatieve gegevens, de opname van vingerafdrukken zoals bepaald in de Paspoortwet zinvol was. Later kwam na een WOB-verzoek van Privacy First naar voren dat er wel degelijk kwantitatieve gegevens bestonden, waaruit bleek dat op de negen miljoen Nederlanders met een paspoort of ID-kaart gemiddeld één geval van te ontdekken identiteitsfraude per jaar stond.¹¹ De Raad van State oordeelde de maatregel als disproportioneel en sinds januari 2014 is de opslag van vingerafdrukken in een database dan ook slechts zeer beperkt in tijd en ruimte toegestaan.¹² In de nationale ID-kaart worden helemaal geen vingerafdrukken meer verwerkt.

Ook wijst de NOvA op het rapport Bekker¹³, een rapportage in opdracht van de voormalig minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, en de WRR-publicaties over dit onderwerp.¹⁴ Deze rapporten tonen aan dat ideeën die leven over de doelen die realiter bereikt zouden kunnen

¹⁰ Voor Chinezen kan bijvoorbeeld gewezen worden op het familieboekje (hu-kou), aan welks verkrijging veel hogere eisen worden gesteld dan aan vergelijkbare documenten in Nederland.

¹¹ Het aantal gevallen van identiteitsfraude in de vorm van look-alike fraude (de fraudesoort waar het om gaat bij de inzet van biometrie) bleek beperkt tot hooguit enkele tientallen per jaar en daarvan zou er in de onderzochte jaren telkens 1 per jaar met biometrie-controle hebben kunnen worden afgevangen, die niet reeds op een andere wijze kon worden ontdekt. Zie <https://www.privacyfirst.nl/rechtszaken-1/wob-procedures/item/524-onthullende-cijfers-over-look-alike-fraude-met-nederlandse-reisdocumenten.html> en de uitspraken die de Raad van State mede naar aanleiding van deze bevindingen deed op 25 mei 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1410, ECLI:NL:RVS:2016:1411, ECLI:NL:RVS:2016:1412, ECLI:NL:RVS:2016:1413 en ECLI:NL:RVS:2016:1416, alsmede het persbericht daarbij, te vinden op <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@8917/zonder/>

¹² Opslag is enkel gedurende het productieproces van het uit te geven document en enkel in een lokale database toegestaan.

¹³ Onderzoek, in opdracht van minister Spies (BZK), van de heer prof. mr. R. Bekker, naar het verloop van de invoering van digitale biometrische kenmerken in de reisdocumenten en naar de informatieverstrekking aan de Tweede Kamer in de periode 1998-2009 (Den Haag 2012)

¹⁴ "Happy Landings? Het biometrische paspoort als zwarte doos" (Den Haag 2010, WWR-webpublicatie 46), dat als onderwerp heeft het proces van besluitvorming/wetgeving en (mis-)informatie daarbij, en "Het biometrische paspoort in Nederland: crash of zachte landing?" (Den Haag 2010, WWR-webpublicatie nr. 51), dat meer op de technische aspecten ingaat.

worden, met de inzet van biometrie in politieke besluitvormingsprocessen flink overschat kunnen worden. Nut of noodzaak wordt snel aangenomen en over het gebrek aan kwantitatieve onderbouwing wordt te makkelijk heen gestapt, terwijl de risico's onvoldoende onderkend worden.¹⁵ Dezelfde risico's vreest de NOvA met betrekking tot onderhavig wetsvoorstel.

Het is in dat licht dan ook terecht en verstandig dat de wetgever er in 2014 voor heeft gekozen om een horizonbepaling van 7 jaar neer te leggen in de WBvk, en daarbij te regelen dat de doeltreffendheid moest kunnen worden vastgesteld in die periode als voorwaarde voor verlenging ervan. Nu aan die voorwaarde niet is voldaan, dient de regeling naar de mening van de NOvA niet verlengd te worden. Een langduriger inbreuk op de rechten onder artikel 8 EVRM van een groot deel van ingezetenen van Nederland en vreemdelingen kan dan niet langer als gerechtvaardigd worden beschouwd.

Waar het gaat over inzien van biometrische gegevens staat in r.o. 62 van voornoemde uitspraak van het HvJEU, waar de staatssecretaris naar verwijst in de memorie van toelichting, dat “de biometrische gegevens in het centrale bestand alleen kunnen worden geraadpleegd en gebruikt door de ambtenaren van de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het nationale vreemdelingenrecht, zoals het personeel van consulaire en diplomatieke posten, die daartoe naar behoren door de bevoegde minister zijn gemachtigd teneinde de identiteit van onderdanen van derde landen vast te stellen of te verifiëren, voor zover dit nodig is voor de vervulling van hun taak.”¹⁶ Die gedachte berust op een misvatting. Er is sprake van *function creep*. Ook anderen dan toezichhouders in het vreemdelingenrecht kunnen gebruik maken van de data, bijvoorbeeld voor strafvorderlijke opsporingsdoeleinden.

In het kader van de vraag of er daadwerkelijk identiteitsfraude wordt bestreden, gaat de staatssecretaris ervan uit dat er aan de buitengrenzen op vingerafdrukken kan worden gecontroleerd. Dit is echter niet het geval. Aan de buitengrens van het grondgebied van de lidstaten die bij het Schengenacquis zijn betrokken, wordt niets gedaan met de op grond van de WBvk opgeslagen biometrische gegevens. Van een daadwerkelijk dienen van een legitiem doel kan in dit opzicht derhalve niet worden gesproken. Dat maakt de inbreuk op artikel 8 EVRM tot een schending van dat artikel, indien daarvoor geen andere rechtvaardiging bestaat.

In dit verband wil de NOvA tevens wijzen op de Unierechtelijke invulling die tegenwoordig mede artikel 8 EVRM inkleurt. Hierbij moeten “de fundamentele beginselen die ten grondslag liggen aan de bescherming van gegevens op grond van het Unierecht (het Handvest en de AVG), in het bijzonder de beginselen van transparantie, het doelbindingsbeginsel en het beginsel van dataminimalisatie in aanmerking worden genomen”, aldus de Rechtbank Den Haag in de zaak waarbij wetgeving voor het Systeem Risico Indicatie (SyRI) onverbindend werd verklaard.¹⁷ Toegepast op de regeling, waarvan thans verlenging wordt voorgesteld, is de NOvA van mening, dat het wetsvoorstel niet de toetsing aan deze beginselen kan doorstaan. Ook het subsidiariteitsbeginsel is niet in acht genomen. Als het volgens de Europese wetgever voldoende is om van Unieburgers vier vingerafdrukken af te nemen om het gevaar te bezweren in de bij Europees recht geduide situaties, dan valt niet in te zien dat in het nationale recht in nog extra situaties, die de Uniewetgever kennelijk onvoldoende risicovol vindt om te regelen zelfs tien

¹⁵ Zie met betrekking tot de risico's niet alleen de WRR-rapporten, maar ook het advies van het CPB d.d. 31 maart 2007, gepubliceerd op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2017/08/30/besluit-wob-verzoek-over-de-introductie-van-vingerafdrukken-en-andere-biometrische-kenmerken-in-reisdocumenten>

¹⁶ HvJEU 3 oktober 2019, A. e.a. vs. Nederland (C-70-18), r.o. 62.

¹⁷ Rb Den Haag, 5 februari 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:865, r.o. 6.7.

vingerafdrukken moeten worden gegeven. In het kader van het beginsel van dataminimalisatie dat moet worden aangehouden, is dat te minder verklaarbaar. Opgemerkt zij in dit verband nog, dat er onder zaaknummer 201900215/1/V3 mede op deze gronden reeds een hoger beroep aanhangig is bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State waarin wordt verzocht de huidige regelgeving buiten toepassing te verklaren.

In de zaak waarin de prejudiciële vragen waren gesteld moet de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State overigens nog oordelen over de vraag of de wet niet in strijd komt met het verbod op discriminatie (naar nationaliteit).

Ten aanzien van de vraag of er sprake is van een “pressing social need” om de huidige regeling te verlengen werpt de NOvA nog op, dat de regering zelf reeds heeft geconstateerd, dat de WBvk in de loop der tijd aan belang heeft ingeboet, omdat een aantal van de velden die zij oorspronkelijk bestreek inmiddels wordt geregeld door Unierechtelijke regelingen. Waar de wetgever in 2014 nog een belang zag bij het uitproberen van de regeling is er inmiddels minder belang bij het continueren daarvan. Ook dat dient te wegen tegen het in consultatie gebrachte wetsvoorstel.

Opmerking verdient in dit verband ook, dat de uitspraak die de staatssecretaris aanhaalt in de memorie van toelichting, een uitspraak is die de afgifte van vingerafdrukken in het kader van een mvv-aanvraag betreft. Een mvv is een visum en die aanvraag valt derhalve reeds onder de werking van het Unierecht. Het HvJEU geeft dat zelf ook in zijn uitspraak aan.¹⁸ Het oordeel van het HvJEU kan derhalve niet worden gezien als oordeel over de nationaalrechtelijke regeling, die de verwerkingsmogelijkheden voor de overheid en verplichtingen voor de burger die bestaan op grond van EU verordening 767/2008 uitbreidt.

De NOvA brengt in het verlengde hiervan in herinnering, dat de huidige regering bij zijn aantreden als voornemen kenbaar heeft gemaakt dat het een aantal ‘nationale koppen op het vreemdelingenbeleid’ wenste af te schaffen, teneinde het nationale beleid meer te harmoniseren met het Europese beleid. Het huidige wetsvoorstel staat haaks op dat voornemen. Met dit voorstel loopt Nederland langer uit de pas en zorgt het voor een langer voortduren van een complexere inrichting van beleid en praktijk, met alle gevolgen van dien, ook voor de belasting van de rechterlijke macht. In dit licht moet het wetsvoorstel als onwenselijk worden beschouwd: het continueert een praktijk van inbreuken op artikel 8 EVRM die de andere lidstaten niet kennen.

Ten slotte wijst de NOvA erop, dat niet alleen het eerste lid van artikel 115 Vw2000 komt te vervallen als het wetsontwerp zou worden aangenomen, maar ook het tweede lid. Het komt de NOvA voor dat het *lex certa* beginsel vereist dat ten aanzien van de personen die tot op heden zich een inbreuk (moeten hebben) laten welgevallen op hun rechten onder artikel 8 EVRM het onrechtmatig zou zijn deze inbreuk te laten voortduren, terwijl zij erop mochten rekenen, dat die inbreuk in tijd beperkt zou zijn. De staatssecretaris heeft hierover niets opgemerkt in de memorie van toelichting. Voor alle duidelijkheid zij nog opgemerkt, dat hetgeen de staatssecretaris meer in het algemeen over de termijn van bewaren stelt in de memorie van toelichting, namelijk, dat een termijn van vijf jaar niet buitensporig zou zijn volgens het HvJEU, de lading niet dekt, wanneer wordt bedacht dat de termijn niet vijf jaar is, maar het gehele rechtmatige verblijf van een vreemdeling. Dit verblijf kan zich over tientallen jaren uitstrekken.

¹⁸ HvJEU 3 oktober 2019, A. e.a. vs Nederland (C-70-18), r.o. 59.

Conclusie

De NOvA is van oordeel dat het wetsvoorstel niet bijdraagt aan grotere veiligheid en een betere bescherming van de rechtstaat. Het roept daarentegen risico's in het leven en doet inbreuken op mensenrechten voortduren waarvoor onvoldoende rechtvaardiging is te vinden. Ook vanuit staatkundig perspectief is het onwenselijk een horizonbepaling ongedaan te maken als de doelen die de wetgever bij het vaststellen van die horizonbepaling niet zijn gehaald. De NOvA meent dat artikel 115 Vw 2000 niet vervallen dient te worden verklaard.